

เลขรับที่ พ. ๑๗/๒๕๐๕

เรื่อง ทาร็อคตีป่าไม้ที่พนักงานอัยการส่งไม่ฟ้อง

กฎหมาย ระเบียบ พ.ร.บ. ป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ มาตรา ๗๔

ป.อ. มาตรา ๑๘ (๕) ป.พ.พ. มาตรา ๑๓๒๗ วรรค ๑

อำนาจลงโทษริบทรัพย์สิ้นเป็นอำนาจของศาล โดยเฉพาะพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจริบเสียเองไม่ได้ หากจะให้ของกลางตกเป็นของแผ่นดินโดยไม่ต้องฟ้องศาลก็ต้องเก็บรักษาไว้ให้พ้นกำหนด ๑ ปี นับแต่วันส่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๒๗ วรรค ๑ ถ้าจะให้เร็วกว่านั้นก็ควรให้ผู้ต้องหายกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน

ข้อเท็จจริงและปัญหา กรมป่าไม้แจ้งว่า มีสำนวนที่เป็นปัญหาเรื่อง นายเล็ก ผู้ต้องหา ต้องหาว่าครอบครองไม้พยอม รวม ๑๖ ท่อน อันเป็นไม้หวงห้าม ไม่มีรอยตราค่าภาคหลวงประทับ ผู้ต้องหาอ้างว่าไม่ทราบว่ามีของกลางเป็นไม้หวงห้าม จึงหรือว่าผู้ต้องหาจะยกขึ้นเป็นข้อแก้ตัวได้เพียงใด โดยขอให้พิจารณาตามสำเนาสำนวนการสอบสวนที่ส่งไปด้วยว่าจะมีทางดำเนินคดีแก่ผู้ต้องหาต่อไปหรือไม่ และในกรณีไม้ของกลางในคดีป่าไม้ กรมป่าไม้จะต้องเก็บรักษาไว้ไว้นานเท่าใด และจะต้องปฏิบัติอย่างไรในการที่จะให้ไม้ตกเป็นของแผ่นดิน

คำวินิจฉัย ในข้อหารือแรก ไม่สมควรที่กรมอัยการจะพิจารณาให้ความเห็น เพราะเป็นเรื่องที่ได้มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องไปแล้ว

ในข้อหารือที่สอง มาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ว่า บรรดาไม้หรือของป่าอันได้มาหรือมีไว้ เนื่องจากการกระทำผิดต่อพระราชบัญญัติให้ริบเสียทั้งสิ้น

มาตราเป็นบทบัญญัติให้ริบทรัพย์ จึงเป็นบทลงโทษตามความหมายของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ (๕) โทษริบทรัพย์เป็นโทษสำหรับลงแก่ผู้กระทำความผิด ฉะนั้น

อำนาจลงโทษริบทรัพย์สินจึงเป็นอำนาจของศาล โดยเฉพาะพนักงานเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้
อำนาจริบเสียเองไม่ได้

แต่ถ้าหากจะให้ไม้ของกลางตกเป็นของแผ่นดิน โดยไม่ต้องฟ้องศาลให้ศาลสั่งริบ
ก็ต้องเก็บรักษาไว้ให้พ้นกำหนด ๑ ปี นับแต่วันส่ง ไม้ของกลางจึงจะตกเป็นของแผ่นดิน
(ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๒๗ วรรค ๑) หรือถ้าหากจะให้ไม้ตกเป็นของ
แผ่นดินเร็วกว่านั้น ก็ต้องให้ผู้ต้องหาให้ความยินยอมยกไม้ของกลางให้เป็นของแผ่นดินเสีย.